

PS-VI.431.3.2015.PMyc

PROTOKÓŁ
KONTROLI PROBLEMOWEJ

przeprowadzonej w dniach 24.08.2015 r. - 07.09.2015 r.

w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli

ul. Piłsudskiego 65, 67-100 Nowa Sól

Działając na podstawie art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 w związku z art. 6c ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – (t. j. Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) oraz § 2 pkt 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29);

Zespół Kontrolny w składzie:

- **Henryka Łukowiak** – Przewodnicząca Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 220-1/2015 z dnia 18 sierpnia 2015 r. - *przewodnicząca zespołu kontrolnego;*
- **Piotr Myczkowski** – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp. – posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 220-2/2015 z dnia 18 sierpnia 2015 r.;
- **Marlena Judczyc** – pracownik administracyjny Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp. – posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 220-3/2015 z dnia 18 sierpnia 2015 r. – członek zespołu kontrolnego;

[Dowód: akta kontroli str. od 1 do 3]

przeprowadził w dniach 24.08.2015 r. – 07.09.2015 r. w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli – w dalszej części protokołu zwanym *PZON* - kontrolę problemową – zgodnie z Programem kontroli zatwierdzonym przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.

[Dowód: akta kontroli str. od 4 do 10]

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. od 11 do 13]

Celem kontroli było sprawdzenie jakości wykonywanych zadań w zakresie wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz kosztów utrzymania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli. Kontrola przeprowadzona była metodą losową i obejmowała dokumentację wnioskodawców, akta osobowe członków powiatowego zespołu w zakresie wymaganych kwalifikacji, dokumentację finansową PZON, wewnętrzne akty prawne Starostwa Powiatowego w Nowej Soli oraz oświadczenia Przewodniczącego PZON.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Zagadnienia wymagające oceny:

1. Prawidłowość postępowania orzeczniczego, w szczególności w zakresie doboru składu orzekającego, właściwego do rozpatrzenia wniosków o wydanie orzeczeń.
2. Prawidłowość orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych w trybie samokontroli.
3. Czasookres wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
4. Stan kadrowy i kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli.
5. Koszty utrzymania Powiatowego Zespołu (głównie media, czynsz).

O rozpoczęciu kontroli powiadomiono podmiot kontrolowany pismem Zastępcy Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., wydanym z upoważnienia Wojewody, z dnia 17 sierpnia 2015 r. znak: PS-VI.431.3.2015.

[Dowód: akta kontroli str. od 14 do 16]

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielał Pan Łukasz Kasprzyk – Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli, powołany na to stanowisko dnia 28.11.2006 r.

Szczegółowej analizie poddano:

- 100 akt spraw (spośród ogółem wszczętych 4684 postępowań), prowadzonych przez jednostkę kontrolowaną w badanym okresie, zakończonych wydaniem orzeczenia i przedstawionych w formie tabeli (Tabela 1) – próba losowa,

- 12 akt spraw zakończonych wydaniem orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydanych w wyniku samokontroli, przedstawionych w formie tabeli (Tabela 2);

[Dowód: akta kontroli str. od 17 do 34]

- akta osobowe członków i pracowników PZON, przedstawione w formie tabeli (Tabela 3).

[Dowód: akta kontroli str. od 35 do 36]

Ponadto materiał dowodowy stanowiły dane statystyczne, dostępne w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (zwanym dalej EKSMOoN), akty prawne określające strukturę organizacyjną podmiotu kontrolowanego, umowy dotyczące kosztów funkcjonowania Zespołu oraz akta osobowe członków PZON.

USTALENIA

Zgodnie z zarządzeniem Nr 6/2012 Starosty Nowosolskiego z dnia 21 lutego 2012 r. w sprawie wewnętrznej organizacji jednostek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Nowej Soli oraz Regulaminem Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Nowej Soli (będącym załącznikiem do uchwały Nr XX/126/2012 Rady Powiatu Nowosolskiego z dnia 17 lutego 2012 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Nowej Soli), Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli stanowi jeden z wydziałów Starostwa. W § 30 Regulaminu Organizacyjnego określono zadania PZON:

- 1) przyjmowanie i wydawanie wniosków o ustalenie niepełnosprawności oraz o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej,
- 2) rejestrowanie wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności oraz o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej,
- 3) udzielanie informacji o procedurze orzekania o niepełnosprawności,
- 4) wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności,
- 5) rozpatrywanie odwołań od decyzji składów orzekających (w trybie samokontroli),
- 6) wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym,
- 7) udzielanie informacji osobom niepełnosprawnym o ulgach i uprawnieniach, wynikających z posiadanego orzeczenia,
- 8) sporządzanie sprawozdań z działalności Zespołu,
- 9) współpraca w sprawach orzecznictwa z Wojewódzkim Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Z dniem 01.07.2014 r. zostało nałożone na przewodniczących powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności nowe zadanie, jakim jest wydawanie kart parkingowych. Nie znajduje ono odzwierciedlenia w zadaniach PZON w Nowej Soli wymienionych w wyżej wskazanym Regulaminie Organizacyjnym ani w żadnym późniejszym akcie zmieniającym Regulamin, przedłożonym Zespołowi Kontrolnemu.

[Dowód: akta kontroli str. od 37 do 64]

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli zajmuje pomieszczenia znajdujące się w kompleksie budynków szkolnych przy ul. Piłsudskiego 65 w Nowej Soli. Administracja oraz pomieszczenia, w których odbywają się posiedzenia składów orzekających zajmują 7 pokoi na parterze. Do dyspozycji osób niepełnosprawnych jest również poczekalnia i toaleta. Metraż zajmowanych pomieszczeń przedstawia się następująco:

- pokój protokolantki: 16 m²,
- gabinet członka składu orzekającego: 16 m²,
- gabinet lekarza – przewodniczącego składu orzekającego: 16 m²,
- pokój sekretarza Zespołu: 17 m²,
- pokój obsługi interesantów: 20 m²,
- pokój obsługi administracyjnej: 16 m².

Suma powierzchni użytkowej wynosi 111 m². Ponadto metraż PZON obejmuje 81,43 m² ciągów komunikacyjnych (w tym toaleta) i 40 m² składnicy akt.

W trakcie kontroli ustalono, że PZON pracuje w poniedziałki w godzinach: 7.30 - 15.30, a od wtorku do piątku w godzinach: 7.00 - 15.00.

Ad 1. Prawdliwość postępowania orzeczniczego, w szczególności w zakresie doboru składu orzekającego, właściwego do rozpatrzenia wniosków o wydanie orzeczeń.

Od dnia 01.01.2014 r. do dnia 31.12.2014 r. PZON wszczął 4684 postępowania. Kontroli poddanych zostało 100 losowo wybranych akt (powyżej 2 % ogółu) zakończonych postępowań, w sprawie wydania orzeczenia (11 w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności i 89 w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności), przedstawionych w formie Tabeli 1.

Zgodnie z § 19 ust. 1-2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r., poz. 1110), w dalszej części protokołu zwanym „rozporządzeniem w sprawie orzekania”, przewodniczący PZON powołuje spośród członków

powiatowego zespołu, skład orzekający do rozpoznania wniosku o wydanie orzeczenia, natomiast, wyznaczony przez przewodniczącego, lekarz dokonuje wstępnej weryfikacji złożonej dokumentacji medycznej.

We wszystkich aktach zakończonych spraw, zawarte było pisemne wyznaczenie składu orzekającego przez Przewodniczącego PZON i wstępna analiza dokumentacji medycznej dokonana przez lekarza.

[Dowód: akta kontroli str. od 19 do 32,
Tabela Nr 1, poz.: 1-100]

Zespół kontrolny po analizie 100 akt, stwierdził, że 98 spraw zakończonych zostało wydaniem orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

Zgodnie z § 12 pkt 1 w/cyt. rozporządzenia w sprawie orzekania, powiatowy zespół wydaje orzeczenie o umorzeniu postępowania w przypadku zgonu osoby orzekanej. Jedno postępowanie umorzono z powodu zgonu wnioskodawcy (sprawa o numerze: ON.8321.2.120A.2014).

[Dowód: akta kontroli str. od 19 do 19,
Tabela Nr 1, poz.: 6]

Zgodnie z § 7 ust. 5 w/cyt. rozporządzenia w sprawie orzekania, nieusprawiedliwione niestawiennictwo osób w wyznaczonym terminie na posiedzeniu o wydanie orzeczenia skutkuje pozostawieniem sprawy bez rozpoznania. Z tego powodu w sprawie o numerze ON.8321.1.185.2014 wniosek pozostawiono bez rozpoznania.

[Dowód: akta kontroli str. od 22 do 22,
Tabela Nr 1, poz.: 26]

W 2 przypadkach (tj. ON.8321.2.8.2014; ON.8321.2.900.2014) orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydano zaocznie.

[Dowód: akta kontroli str. od 1 do 21,
Tabela Nr 1, poz.: 1, 22]

Wśród 23 lekarzy, którzy orzekali osoby dorosłe, jak i dzieci do 16 roku życia byli następujący specjaliści:

- specjalista w dziedzinie neurologii (2 lekarzy);
- specjalista w zakresie psychiatrii;
- specjalista z I stopniem specjalizacji w zakresie pediatrii;
- specjalista chirurgii ogólnej;

- specjalista w zakresie medycyny rodzinnej;
- specjalista reumatologii, specjalista I stopnia w zakresie chorób wewnętrznych;
- specjalista z I stopniem specjalizacji w zakresie medycyny pracy, specjalista w zakresie medycyny rodzinnej;
- specjalista w zakresie chorób wewnętrznych, specjalista w zakresie nefrologii;
- specjalista w dziedzinie psychiatrii;
- specjalista z I stopniem specjalizacji w zakresie pediatrii, specjalista w zakresie neonatologii;
- specjalista w zakresie chirurgii dziecięcej II stopnia;
- specjalista z I stopniem specjalizacji w zakresie neurologii;
- specjalista II stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii;
- specjalista z I stopniem specjalizacji w zakresie chorób wewnętrznych, lekarz specjalista w zakresie medycyny przemysłowej;
- specjalista w zakresie rehabilitacji medycznej, specjalista w zakresie ortopedii i traumatologii, dr nauk medycznych;
- specjalista z I stopniem specjalizacji w dziedzinie neurologii, specjalista w zakresie medycyny pracy;
- specjalista w zakresie chirurgii ogólnej;
- specjalista z I stopniem specjalizacji w zakresie chorób wewnętrznych;
- specjalista I stopnia w dziedzinie okulistyki;
- specjalista z I stopniem specjalizacji w zakresie chorób wewnętrznych, specjalista w zakresie medycyny pracy;
- specjalista z I stopniem specjalizacji w zakresie chirurgii ogólnej;
- specjalista w zakresie pediatrii.

Poza lekarzami w posiedzeniach brali udział inni członkowie składu orzekającego tj. : 3 psychologów, 1 pedagog, 2 pracowników socjalnych oraz 1 doradca zawodowy.

Zgodnie z § 19 pkt 2 w/cyt. rozporządzenia w sprawie orzekania przewodniczącym składu orzekającego jest lekarz, specjalista w dziedzinie odpowiedniej do choroby zasadniczej dziecka lub osoby zainteresowanej.

Zespół kontrolny stwierdził, iż w 11 skontrolowanych aktach spraw o numerach: ON.8321.2.8.2014; ON.8321.2.388.2014; ON.8321.2.986.2014; ON.8321.2.1013.2014; ON.8321.2.1200.2014; ON.8321.2.1259.2014; ON.8321.2.1918.2014; ON.8321.2.2425.2014; ON.8321.2.3799.2014; ON.8321.2.3877.2014; ON.8321.2.4022.2014 orzeczenia o

niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane zostały przez lekarzy o specjalizacjach nieodpowiednich do chorób zasadniczych osób niepełnosprawnych.

[Dowód: akta kontroli str. od 1 do 31,
Tabela Nr 1, poz.: 1, 15, 24, 25, 29, 33, 46, 62, 90, 92, 96]

Ponadto w 4 skontrolowanych aktach spraw, tj. ON.8321.2.1274.2014; ON.8321.2.3493.2014; ON.8321.1.642.2014; ON.8321.2.3624.2014, dotyczących wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności przewodniczącymi składu orzekającego byli lekarze nie będący specjalistami w dziedzinie laryngologii, podczas gdy w wyniku procedury orzeczniczej, zostały wydane orzeczenia z symbolem chorobowym 03-L.

[Dowód: akta kontroli str. od 22 do 30,
Tabela Nr 1, poz.: 31, 83, 85, 86]

Z protokołu przyjęcia ustnego oświadczenia od Pana Łukasza Kasprzyka – Przewodniczącego PZON w sprawie zasad doboru lekarzy rozpatrujących wnioski o wydanie orzeczenia mających symbol przyczyny niepełnosprawności 03-L wynika, że z uwagi na brak w składzie zespołu specjalisty z dziedziny laryngologii, do przewodniczenia składem orzekającym, który rozpatruje wnioski z grupy schorzeń oznaczonych symbolem 03-L, wyznacza lekarzy internistów.

[Dowód: akta kontroli str. od 65 do 65]

Zgodnie z § 20 w/cyt. rozporządzenia w sprawie orzekania, każdy z członków zespołu, uczestniczący w posiedzeniu składu orzekającego, sporządza, w zakresie swojej specjalności, ocenę dla potrzeb postępowania o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Obok diagnozy medycznej ustalającej naruszenie funkcji fizycznej, psychicznej lub intelektualnej organizmu, postępowanie orzecznicze ustala ograniczenia funkcjonalne w różnych sferach życia związanych z aktywnością społeczną i zawodową człowieka stosownie do wieku, płci oraz zakresu i rozmiaru ograniczeń. Wyznacza też zakres i formy koniecznego wsparcia danej osoby.

W 39 sprawach, dotyczących orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności o numerach ON.8321.2.8.2014; ON.8321.2.149.2014; ON.8321.2.369.2014; ON.8321.2.445.2014; ON.8321.2.388.2014; ON.8321.2.641.2014; ON.8321.1.141.2014; ON.8321.1.147.2014; ON.8321.2.900.2014; ON.8321.2.986.2014; ON.8321.2.1124.2014; ON.8321.2.1200.2014; ON.8321.2.1331.2014; ON.8321.2.1630.2014; ON.8321.2.1674.2014;

ON.8321.2.1716.2014; ON.8321.2.1699.2014; ON.8321.2.1918.2014; ON.8321.2.1999.2014; ON.8321.2.2086.2014; ON.8321.2.1893.2014; ON.8321.1.440.2014; ON.8321.2.2180.2014; ON.8321.2.2364.2014; ON.8321.2.2521.2014; ON.8321.1.502.2014; ON.8321.1.508.2014; ON.8321.2.2740.2014; ON.8321.2.3074.2014; ON.8321.2.3361.2014; ON.8321.2.3248.2014; ON.8321.2.3493.2014; ON.8321.1.642.2014; ON.8321.1.653.2014; ON.8321.2.3676.2014; ON.8321.2.3856.2014; ON.8321.2.3877.2014; ON.8321.2.3840.2014; ON.8321.2.4022.2014 wyznaczony został nieprawidłowy skład orzekający, co spowodowało, że w sprawach z kodem chorobowym 10-N, 08-T, 12-C, 02-P, 06-E, 01-U, 11-I, 07-S, 05-R, 03-L orzekał specjalista – pracownik socjalny lub doradca zawodowy, zamiast wymaganego udziału psychologa lub pedagoga.

[Dowód: akta kontroli str. od 1 do 31,
Tabela Nr 1, poz.: 1, 5, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 24, 28, 29, 32, 39, 40, 42, 44, 46, 48, 50,
53, 55, 56, 57, 61, 66, 67, 68, 73, 80, 82, 83, 85, 87, 88, 91, 92, 93, 96]

W toku kontroli ustalono bardzo zróżnicowaną liczbę posiedzeń, w których brali udział pozostali specjaliści składu orzekającego, a mianowicie: psycholog, pedagog, doradca zawodowy i pracownik socjalny. Według list obecności składów orzekających, liczba posiedzeń od roku 2014 do dnia kontroli w roku 2015 przedstawia się następująco:

- ... – psycholog, 2014 r. – 0 posiedzeń, 2015 r. - 0 posiedzeń,
- ... – psycholog, 2014 r. – 20 posiedzeń, 2015 r. - 2 posiedzenia,
- ... – psycholog, 2014 r. – 0 posiedzeń, 2015 r. - 4 posiedzenia,
- ... – pedagog, 2014 r. – 0 posiedzeń, 2015 r. - 0 posiedzeń,
- ... – doradca zawodowy, 2014 r. – 38 posiedzeń, 2015 r. - 15 posiedzeń,
- ... – pracownik socjalny, 2014 r. – 118 posiedzeń, 2015 r. - 70 posiedzeń,
- .... – pracownik socjalny, 2014 r. – 135 posiedzeń, 2015 r. - 70 posiedzeń.

[Dowód: akta kontroli str. od 35 do 36,
Tabela Nr 3, poz. 25-31]

* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz. 782. ze zm.)

Powyższy wykaz liczby posiedzeń, w których brali udział poszczególni specjaliści ukazuje nadreprezentację pracowników socjalnych przy wydawaniu orzeczeń. Tak duże dysproporcje udziału w posiedzeniach składów orzekających między poszczególnymi specjalistami potwierdzają brak dokładnej analizy wstępnej złożonych wniosków o wydanie orzeczenia

oraz, w większości przypadków, ocenę tylko zakresu konieczności opieki lub pomocy innych osób, w tym konieczności objęcia osób systemem środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji. Wyjaśnienia, których w tej sprawie udzielił Przewodniczący PZON, nie tłumaczą wszystkich przyczyn uchybienia.

[Dowód: akta kontroli str. od 66 do 68]

Stwierdzono istotne uchybienia w sposobie doboru składów orzekających oraz we wstępnej analizie złożonych wniosków o wydanie orzeczenia.

Ad 2. Prawdliwość orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych w trybie samokontroli.

Zgodnie z art. 132 § 1 K.p.a., jeżeli odwołanie wniosły wszystkie strony, a organ administracji publicznej, który wydał decyzję, uzna, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję. Zgodnie z przytoczonym wyżej artykułem, warunkiem wydania orzeczenia przez organ I instancji w trybie samokontroli jest przychylenie się do całości odwołania. Zmiany dokonane w orzeczeniu wydanym w tym trybie nie mogą wykraczać poza żądanie strony zawarte w odwołaniu. Zgodnie natomiast z art. 133 K.p.a., organ administracji publicznej, który wydał decyzję, obowiązany jest przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu w terminie siedmiu dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie, jeżeli w tym terminie nie wydał nowej decyzji w myśl art. 132.

W okresie objętym kontrolą, PZON Nowa Sól wydał 12 orzeczeń w trybie samokontroli (9 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i 3 orzeczenia o niepełnosprawności).

Były to sprawy o numerach:

1. Orzeczenie o niepełnosprawności ON.8321.1.449.2014 z dnia 27.10.2014 r.
2. Orzeczenie o niepełnosprawności ON.8321.1.624.2014 z dnia 02.02.2015 r.
3. Orzeczenie o niepełnosprawności ON.8321.1.48.2015 z dnia 23.03.2015 r.
4. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ON.8321.2.1598.2014 z dnia 19.08.2014 r.
5. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ON.8321.2.2022.2014 z dnia 17.09.2014 r.
6. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ON.8321.2.3826.2014 z dnia 25.02.2015 r.
7. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ON.8321.2.33.2015 z dnia 22.04.2015 r.
8. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ON.8321.2.90.2015 z dnia 23.03.2015 r.
9. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ON.8321.2.468.2015 z dnia 24.06.2015 r.
10. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ON.8321.2.738.2015 z dnia 04.05.2015 r.

11. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ON.8321.2.867.2015 z dnia 06.05.2015 r.

12. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ON.8321.2.1812.2015 z dnia 20.07.2015 r.

[Dowód: akta kontroli str. od 33 do 34,

Tabela Nr 2]

Spośród nich:

- sprawa znak ON.8321.1.449.2014:
  - 16.07.2014 r. – wniosek o wydanie orzeczenia.
  - 13.10.2014 r. – orzeczenie o niepełnosprawności.
  - 28.10.2014 r. – odwołanie od orzeczenia niepełnosprawności, żądanie zmiany wskazania w punkcie 7 zaskarżonego orzeczenia.
  - 27.10.2014 r. – orzeczenie wydane w trybie samokontroli, zmieniające w części zaskarżone orzeczenie w zakresie wskazania w punkcie 7. Orzeczenie o niepełnosprawności z dn. 27.10.2015 r. zawierało wadliwą (niepełną) sentencję. Podjęte rozstrzygnięcie zawarte zostało w uzasadnieniu decyzji.

[Dowód: akta kontroli str. od 69 do 74]

- sprawa znak ON.8321.2.48.2015:
  - 28.01.2014 r. – wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności,
  - 09.03.2015 r. – orzeczenie o niepełnosprawności,
  - 19.03.2015 r. – odwołanie od orzeczenia o niepełnosprawności, żądanie zmiany wskazania w pkt 7 orzeczenia,
  - 23.03.2015 r. – orzeczenie wydane w trybie samokontroli, zmieniające w części zaskarżone orzeczenie w zakresie okresu ważności orzeczenia (pkt IV) i wskazania w punkcie 7.

[Dowód: akta kontroli str. od 75 do 81]

- sprawa znak ON.8321.2.1598.2014:
  - 16.05.2014 r. – wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
  - 30.07.2014 r. – orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
  - 12.08.2014 r. – odwołanie od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, żądanie zmiany wskazania w pkt 7 orzeczenia i zaliczenia do znacznego stopnia niepełnosprawności,
  - 19.08.2014 r. – orzeczenie wydane w trybie samokontroli, zmieniające w całości zaskarżone orzeczenie m.in. poprzez zaliczenie strony do znacznego stopnia niepełnosprawności i przyznanie wskazania w punkcie 7. Nowe orzeczenie ponadto,

w stosunku do uchylonego orzeczenia z dnia 30.07.2014 r., różniło się wskazaniem w punkcie 4, dotyczącym uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej. Zmiany dokonane w orzeczeniu wydanym w trybie samokontroli wykraczały poza żądanie strony zawarte w odwołaniu.

[Dowód: akta kontroli str. od 82 do 89]

- sprawa znak ON.8321.2.3826.2014:
  - 02.12.2014 r. – wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
  - 04.02.2015 r. – orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (wydane do dnia 04.02.2018 r.),
  - 09.02.2015 r. – odwołanie od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, żądanie zmiany wskazania w pkt 7 orzeczenia,
  - 25.02.2015 r. – orzeczenie wydane w trybie samokontroli, zmieniające w całości zaskarżone orzeczenie m.in. poprzez zaliczenie strony do znacznego stopnia niepełnosprawności i przyznanie wskazania w punkcie 7. Orzeczenie to wydano na krótszy okres niż uchylone orzeczenie z dnia 04.02.2015 r. (do dnia 28.02.2016 r.). Zmiany dokonane w orzeczeniu wydanym w trybie samokontroli wykraczały poza żądanie strony zawarte w odwołaniu. Ponadto orzeczenie wydane zostało z uchybieniem 7-dniowego terminu.

[Dowód: akta kontroli str. od 90 do 96]

- sprawa znak ON.8321.2.468.2015:
  - 10.02.2015 r. – wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
  - 20.05.2015 r. – orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
  - 19.06.2015 r. – odwołanie od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, żądanie zmiany stopnia niepełnosprawności oraz wskazania w pkt 7 orzeczenia,
  - 24.06.2015 r. – orzeczenie wydane w trybie samokontroli, zmieniające w całości zaskarżone orzeczenie m.in. poprzez zaliczenie strony do znacznego stopnia niepełnosprawności i przyznanie wskazania w punkcie 7. Przyznawało ono stronie również prawo do posiadania karty parkingowej (zmiana wskazania w punkcie 9 orzeczenia). Zmiany dokonane w orzeczeniu wydanym w trybie samokontroli wykraczały poza żądanie strony zawarte w odwołaniu.

[Dowód: akta kontroli str. od 97 do 103]

- sprawa znak ON.8321.2.1812.2015:
  - 22.05.2015 r. – wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,

- 26.06.2015 r. – orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- 10.07.2015 r. – odwołanie od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, żądanie zmiany orzeczenia w zakresie daty lub okresu powstania niepełnosprawności (pkt IV),
- 20.07.2015 r. – orzeczenie wydane w trybie samokontroli, zmieniające w części zaskarżone orzeczenie w zakresie daty lub okresu powstania niepełnosprawności (pkt IV). Orzeczenie to wydane zostało z uchybieniem 7-dniowego terminu.

[Dowód: akta kontroli str. od 104 do 111]

Stwierdzono uchybienia w zakresie sposobu redagowania decyzji administracyjnych, terminowości wydawania orzeczeń w trybie samokontroli oraz wykraczanie poza żądanie strony zawarte w odwołaniu.

Ad 3. Czasookres wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Zgodnie z § 3 ust. 5 i 6 w/cyt. rozporządzenia w sprawie orzekania, stopień niepełnosprawności osoby zainteresowanej orzeka się na czas określony lub na stałe, przy czym niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia.

W toku prowadzonej kontroli poddano ocenie czasookres wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. W zbadanej grupie 100 spraw analizowano również wszystkie orzeczenia, znajdujące się w aktach osobowych wnioskodawców wydane od momentu złożenia pierwszego wniosku do Powiatowego Zespołu. Na przestrzeni lat 2001 – 2014 średni czasookres ważności orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wynosił 2 lata. Podobnie było w okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. – średnio orzeczenia wydawano na 2 lata. Jest to termin niezrozumiale krótki. Wnioskodawców zmusza się do regularnego ponawiania wniosków o wydanie orzeczenia, co jest uciążliwe i niepotrzebne ze względu na aktualność wykonywanych badań. Poza tym, wydawanie orzeczeń na tak krótki okres generuje wysokie koszty związane z utrzymaniem Powiatowego Zespołu.

[Dowód: akta kontroli str. od 19 do 32,

Tabela Nr 1, poz.: 1-100]

Ad 4. Stan kadrowy i kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Stan zatrudnienia w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli na dzień kontroli przedstawiał się następująco:

- 31 powołanych członków powiatowego zespołu, w tym:
  - przewodniczący zespołu,
  - sekretarz,
  - 22 lekarzy,
  - 3 psychologów,
  - 1 pedagog,
  - 1 doradca zawodowy,
  - 2 pracowników socjalnych,
- 6 pracowników administracyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. od 35 do 36, Tabela Nr 3, poz.: 1-31,
Akta kontroli str. od 112 do 112]

Analizie poddane zostały akta osobowe powołanych członków Powiatowego Zespołu.

Kwalifikacje członków powiatowych zespołów określa § 21 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania, zgodnie z którym „członkowie powiatowego zespołu powinni spełniać następujące wymogi kwalifikacyjne:

- 1) przewodniczący zespołu – ukończone studia magisterskie lub wyższe studia medyczne;
- 2) sekretarz – ukończone studia magisterskie na kierunku prawo lub administracja;
- 3) lekarz: a) prawo wykonywania zawodu lekarza,
  - b) specjalizacja co najmniej I stopnia w jednej z dziedzin mających zastosowanie w procesie orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności;
- 4) psycholog – ukończone magisterskie studia na kierunku psychologia;
- 5) pedagog – ukończone magisterskie studia na kierunku pedagogika;
- 6) doradca zawodowy – ukończone magisterskie studia na kierunku psychologia, pedagogika, socjologia lub zawodowe studia wyższe o specjalności doradztwo zawodowe albo studia podyplomowe o specjalności doradztwo zawodowe;
- 7) pracownik socjalny – kwalifikacje określone w przepisach o pomocy społecznej.”

W trakcie kontroli ustalono, że Pan Łukasz Kasprzyk, Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli posiada wymagane kwalifikacje na zajmowane stanowisko (wykształcenie wyższe magisterskie, na stanowisko Przewodniczącego powołany dn. 28.11.2006 roku).

Pani Agnieszka Mazur Sekretarz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli posiada wymagane kwalifikacje na zajmowane stanowisko (wykształcenie wyższe magisterskie na wydziale prawa i administracji, kierunek administracja, na stanowisko Sekretarza powołana dn. 15.04.2014 roku).

Z akt osobowych przedstawionych przez Przewodniczącego PZON wynika, że w skład Powiatowego Zespołu jest powołanych 22 lekarzy, 3 psychologów, 1 pedagog, 1 doradca zawodowy i 2 pracowników socjalnych.

Akta osobowe każdego spośród 22 lekarzy powołanych w skład zespołu potwierdzają prawo wykonywania zawodu oraz specjalizację co najmniej I stopnia w jednej z dziedzin mających zastosowanie w procesie orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Lekarze posiadają również zaświadczenia uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności z różnym czasookresem, i tak:

- 8 lekarzy posiada zaświadczenia wydane bezterminowo,
- 10 lekarzy ma zaświadczenia wydane do 2017 roku,
- 2 lekarzy na dzień kontroli nie miało ważnych zaświadczeń (poprzednie były ważne do 30.06.2015 roku),
- 1 lekarz z woj. dolnośląskiego posiadający zaświadczenie ważne do 31.08.2015 roku,
- 1 lekarz nowo powołany bez zaświadczenia uprawniającego do orzekania.

Z akt osobowych 3 psychologów wynika, że każdy z nich ma ukończone magisterskie studia na kierunku psychologia. Dwóch posiada ważne zaświadczenia uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, natomiast jeden psycholog powołany 16.05.2012 roku nie posiada wymaganego zaświadczenia.

W Powiatowym Zespole jest powołany 1 pedagog, który ma ukończone magisterskie studia na kierunku pedagogika i ważne zaświadczenie uprawniające do orzekania w zakresie swojej specjalności.

Pracownicy socjalni powołani do PZON spełniają kwalifikacje określone w przepisach o pomocy społecznej oraz posiadają ważne zaświadczenie uprawniające do orzekania w zakresie swojej specjalności.

[Dowód: akta kontroli str. od 35 do 36,

Tab. Nr 3]

Jeden doradca zawodowy powołany do Powiatowego Zespołu 18.10.2001 roku i posiadający zaświadczenie uprawniające do orzekania w zakresie swojej specjalności wydane w roku 2002 bezterminowo, ma ukończone studia wyższe zawodowe na kierunku pedagogika

w zakresie pedagogika pracy socjalnej. Oceniając wymagania stawiane dla doradcy zawodowego określone w w/cyt. rozporządzeniu nie posiada on wymaganych kwalifikacji do orzekania w sprawach osób niepełnosprawnych.

[Dowód: akta kontroli str. od 35 do 36, Tabela Nr 3, poz.: 31,

Akta kontroli str. od 113 do 113]

Zgodnie z art. 6d ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j. t. Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) utworzony został Elektroniczny Krajowy System Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności, zwany dalej „systemem”, w którym gromadzi się dane dotyczące między innymi członków powiatowych zespołów i innych osób zatrudnionych w zespole.

Za wprowadzanie, modyfikację oraz usuwanie danych w systemie EKSMOoN odpowiedzialny jest administrator tych danych, czyli Przewodniczący Powiatowego Zespołu.

Z wydruku EKSMOoN z dnia 27.08.2015 roku przedstawionego do wglądu podczas kontroli wynika, że system nie jest aktualizowany na bieżąco.

Według wykazu kadry administracyjnej w PZON zatrudnionych jest 6 pracowników, natomiast w systemie jest wykazanych 5 – brak Pani Agnieszki Murzyńskiej jako pracownika administracyjnego.

Pod poz. 26 w wydruku z systemu EKSMOoN jest wprowadzony specjalista nie wiadomo jakiej profesji. Nie znajduje się on w grupie osób, które wykonują zadania związane z orzekaniem. Wyjaśnienia Przewodniczącego Powiatowego Zespołu mówią, że członek ten został odwołany 26.01.2015 roku.

Brak systematycznego wprowadzania danych do systemu EKSMOoN powoduje przekłamanie w przedkładanych wojewodzie kwartalnych informacjach o realizacji zadań Powiatowego Zespołu.

[Dowód: akta kontroli str. od 114 do 116]

Stwierdzono uchybienia w zakresie odpowiednich kwalifikacji jakie powinien spełniać doradca zawodowy. Stwierdzono również uchybienia pod względem aktualizacji systemu EKSMOoN o aktualne dane osobowe kadry Powiatowego Zespołu.

Ad 5. Koszty utrzymania Zespołu (głównie media, czynsz)

W I kwartale 2015 r. ogólny schemat wydatków PZON w Nowej Soli przedstawiał się następująco:

1. wynagrodzenia wraz z pochodnymi: 54,5 %,

2. umowy cywilnoprawne (w tym posiedzenia składów orzekających): 27 %

3. wydatki pozostałe – koszty utrzymania Zespołu, opisane poniżej: 18,5 %.

[Dowód: akta kontroli str. od 117 do 117]

Administratorem budynku, w którym mieści się Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli jest Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk” w Nowej Soli. Centrum jest zespołem szkół, którego organem prowadzącym jest Starosta Powiatu w Nowej Soli. W związku z tym, od PZON nie są pobierane opłaty za czynsz – jest to wkład własny Starosty Nowosolskiego w funkcjonowanie Zespołu.

W budynku, w którym mieści się Zespół funkcjonuje całodobowa portiernia, w związku z czym PZON nie ponosi również opłaty za ochronę mienia.

Koszty utrzymania Zespołu stanowią przede wszystkim koszty związane z zajmowanymi pomieszczeniami, tj.:

- ogrzewanie – koszt obliczony na podstawie kalkulacji kosztów dokonanej przez CKZiU „Elektryk”,

- konserwacja pieca i dozór techniczny kotłowni – koszt obliczony na podstawie kalkulacji kosztów dokonanej przez CKZiU „Elektryk”,

- energia elektryczna – na podstawie odczytu liczników energii proporcjonalnie do zajmowanej powierzchni,

- woda – koszt obliczony na podstawie kalkulacji kosztów dokonanej przez CKZiU „Elektryk”,

- ścieki – koszt obliczony na podstawie kalkulacji kosztów dokonanej przez CKZiU „Elektryk”,

- wywóz nieczystości – koszt obliczony na podstawie kalkulacji kosztów dokonanej przez CKZiU „Elektryk”,

- sprzątanie – na podstawie umowy z dnia 06.11.2015 r., zawartej pomiędzy Starostwem Powiatowym a konsorcjum firm Jantar 2 Sp. z o. o. oraz Jantar Sp. z o. o.,

- internet i telefon na podstawie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartej w dniu 28.07.2014 r. pomiędzy Telefonią Dialog Sp. z o. o. a Powiatem Nowosolskim.

[Dowód: akta kontroli str. od 118 do 137]

Poza opłatami za media, PZON ponosi koszty związane z opłatami pocztowymi za wysyłkę korespondencji. Ich wysokość jest zależna od ilości korespondencji wysyłanej przez PZON. Wynikają one z umowy zawartej w dniu 30.12.2013 r. pomiędzy Powiatem Nowosolskim

a Poczta Polska Spółką Akcyjną. Umowa ta obowiązuje w okresie od dnia 01.01.2014 r. do dnia 31.12.2015 r.

[Dowód: akta kontroli str. od 138 do 151]

W kosztach funkcjonowania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli partycypuje Powiat Wschowski. W czasie kontroli, pomiędzy Powiatami Nowosolskim i Wschowskim obowiązywała umowa z dnia 14.01.2015 r., zgodnie z którą w zamian za orzekanie mieszkańców powiatu wschowskiego, Powiat ten udzielał dotacji w wysokości 32,00 zł brutto (słownie: trzydzieści dwa złote 00/100) za jedno wydane orzeczenie. Poza tym Powiat Wschowski na mocy tej umowy zobowiązywał się do nieodpłatnego udostępnienia pomieszczeń dla komisji orzekających we Wschowie (tzw. posiedzeń wyjazdowych) oraz przewozu specjalistów z Nowej Soli i z powrotem, w związku z posiedzeniami komisji orzekających we Wschowie. Umowa ta obowiązuje do dnia 31.12.2015 r.

[Dowód: akta kontroli str. od 152 do 154]

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zadań pod względem:

1. Pisemnego wyznaczania składu orzekającego i analizy dokumentacji medycznej, dokonywanej przez lekarza;
2. Umożnienia postępowania z powodu zgonu osoby zainteresowanej;
3. Pozostawienia wniosku bez rozpoznania z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo;
4. Kwalifikacji Przewodniczącego PZON, Sekretarza, lekarzy, psychologów, pedagoga i pracowników socjalnych.

Stwierdzono uchybienia lub istotne uchybienia w zakresie:

1. Doboru do składów orzekających lekarzy o specjalizacjach odpowiednich do chorób zasadniczych osób niepełnosprawnych,
2. Braku w składzie PZON lekarza specjalisty z dziedziny laryngologii,
3. Doboru pozostałych specjalistów w składach orzekających,
5. Wstępnej analizy złożonych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności,

6. Wykraczania poza żądanie strony zawarte w odwołaniu oraz dotrzymywania 7-dniowego terminu przy wydawaniu orzeczeń w trybie samokontroli,
7. Celowości wydawania orzeczeń na krótki okres (średnio 2 lata),
8. Kwalifikacji doradcy zawodowego,
9. Aktualizowania danych w systemie EKSMOoN,
10. Aktualizowania Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w zakresie dotyczącym zadań PZON.

Osobą odpowiedzialną za opisane uchybienia jest Pan Łukasz Kasprzyk – Przewodniczący PZON, który zgodnie z § 19 ust. 5 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności, reprezentuje Zespół na zewnątrz oraz organizuje jego obsługę administracyjno-biurową.

Na tym kontrolę zakończono.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do, znajdującej się w PZON, książki kontroli pod nr 6/2015.

Pouczenie

Zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, kierownik jednostki kontrolowanej może zgłosić umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń zawartych w protokole w ciągu 7 dni od daty doręczenia protokołu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń kontrolujący dokonują ich analizy i, w miarę potrzeby, podejmują dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń - zmieniają lub uzupełniają odpowiednią część protokołu kontroli. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części, kontrolujący przekazują na piśmie swoje stanowisko zgłaszającemu zastrzeżenia. Zgodnie natomiast z § 16 przytoczonego rozporządzenia, kierownik podmiotu kontrolowanego może odmówić podpisania protokołu kontroli. O odmowie podpisania protokołu kontroli kontrolujący zamieszczają wzmiankę w protokole. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolujących i realizacji ustaleń kontroli.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 4 jednobrzmiących egzemplarzach, z których: jeden przekazano Przewodniczącemu Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania

o Niepełnosprawności, drugi Staroście Powiatu Nowosolskiego, trzeci Staroście Powiatu Wschowskiego, czwarty egzemplarz pozostawiono w aktach Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

Kierownik:

Henryka Łukowiak
Przewodnicząca WZON

Łukasz Kasprzyk

Nowa Sól, 7 grudnia 2015 r.

Piotr Myczkowski
Sekretarz WZON

Marlena Judczyc
Inspektor

Gorzów Wlkp., dnia 14 października 2015 r.